

dReport: březen 2019

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

GDPR v praxi: Nařízení o ochraně osobních údajů začíná naplňovat svůj požadovaný cíl

Pro mnohé společnosti i spotřebitele byl 25. květen 2018 z hlediska významu osobních údajů převratným milníkem. I díky vysoké mediální pozornosti si spotřebitelé začali uvědomovat svá práva a organizace své povinnosti. Nařízení, které bylo schváleno v dubnu 2016 a o dva roky později nabylo účinnosti, s sebou přineslo mnoho změn ve fungování dotčených organizací. Co konkrétně? Jak GDPR vnímá veřejnost? a změnilo se v praxi vlastně vůbec něco?

Pohled první: spotřebitel

Z pohledu spotřebitelů je všeobecně možné konstatovat, že se se zavedením GDPR do praxe více zajímají o své osobní údaje a jejich následnou formu zpracování prostřednictvím organizací, kterým data poskytují. Zároveň v případě společností, které nejsou u spotřebitelů příliš známé nebo mají negativní reputaci z minulého období, jsou zákazníci obezřetnější a častěji se také seznamují s podmínkami ochrany osobních údajů daných společností.

Víte, že... Třetina uživatelů přiznává, že nechtou ujednání společností o podmínkách ochrany osobních údajů vůbec? Pro více než polovinu respondentů je významným rizikem potenciální zneužití osobních údajů ve prospěch třetí strany, zároveň také necelých 20 % respondentů potvrdilo potenciální ukončení obchodního vztahu s organizací, ve které by došlo k úniku jimi svěřených osobních údajů. Více než polovina ale současně ráda poskytne více svých osobních údajů výměnou za možnost získat personalizované nabídky nebo slevy. Pozitivem ale je, že pro stejné množství respondentů je problematika ochrany osobních údajů v současné době jasnější.

Z hlediska výkonu práv je mezi respondenty nejrozšířenější znalost o odvolání poskytnutého souhlasu, naopak nejméně využívaným právem je možnost přenosu osobních údajů a přístupu k nim. Všeobecně z průzkumu vyplývá, že více než polovina respondentů si je vědoma práv, která s sebou GDPR přinesla, ale jen necelých 12 % respondentů je někdy uplatnila. Uvedená hodnota představuje relativně vysoký podíl informovaných uživatelů, komparace s výsledky studií zabývajících se implementací jiných regulací zpravidla poskytují hodnoty v rozmezí 10–30 %.

Pohled druhý: organizace

Příprava na 25. květen 2018 si u mnoha organizací vyžádala nejen spoustu času, ale také značné finanční investice, které společnosti vynakládají i nadále po klíčovém květnovém datu. Mnoho z nich navýšilo z důvodu implementace GDPR personální kapacity, které ale dle jejich názoru stále není možné považovat za dostačující, přičemž překážkou jsou nejčastěji nedostatečné finanční prostředky pro dlouhodobější využívání externích personálních zdrojů. Z pohledu navýšení interních zdrojů firmy často narážejí na nízký počet kvalifikovaných lidí na trhu práce, spojený

primárně s nízkou úrovní nezaměstnanosti.

Zároveň 92 % organizací potvrdilo, že jsou schopny udržet implementované standardy i v dlouhodobém časovém horizontu. Lze konstatovat, že většina organizací využívá různé interní a externí nástroje podpory pro zajištění aktivit spojených s GDPR. Dalším důležitým faktorem je etické a zodpovědné chování organizací v dané oblasti. Dodržování pravidel spojených s implementací GDPR je jedním z klíčových faktorů v procesu budování důvěry a pozitivní reputace dané organizace. S uvedeným výrokem se ztotožňuje 59 % respondentů. Necelá polovina dotazovaných respondentů věří, že organizace nyní dbají na korektnost při spravování osobních údajů více než před implementací GDPR. Spolu s tím stoupla i míra povědomí spotřebitelů o způsobu zpracování a využívání dat ze strany organizací.

V souvislosti s GDPR jsme v 11 zemích provedli rozsáhlý průzkum, do něhož se zapojilo 2750 respondentů. Cílem průzkumu bylo zjistit stav implementace a dopady souvisejících opatření GDPR z pohledu společností i zainteresovaných spotřebitelů půl roku od nabytí účinnosti. Zajímají vás podrobnější informace? Projděte si [celý report](#).

Pohled do praxe: GDPR v České republice

A jaká je naše [zkušenost z GDPR projektů](#)? Můžeme potvrdit, že výsledky průzkumu více méně korespondují s našimi zkušenostmi z implementací projektů v České republice. Nabytím účinnosti nařízení GDPR jsme zaznamenali vlnu žádostí výkonu práv subjektů, která byla samozřejmě v mnohých případech prvotní euforií směřující ke zjištění „co o mně společnost ví“. Postupem času se počet žádostí kontinuálně snižuje a je možné předpokládat, že s odstupem šesti měsíců se výkonu práv ve větší míře než na začátku platnosti dožadují osoby, které mají reálný zájem o uplatnění některého z práv.

Na straně společností zase můžeme vidět ustálení prvotního stresu z termínu nabytí účinnosti, mnoho z nich se v současnosti věnuje vyladování a zefektivňování procesů navržených často narychlo s cílem stihnout květnový termín. Část z nich zvažuje také možnou synergii s očekávaným nařízením ePrivacy. Nařízení má za cíl chránit obsah komunikací, jakými jsou instant messaging, VoIP, e-mailové a komunikační služby, společně s daty, která při využívání těchto komunikačních prostředků vznikají. Z pohledu obchodu je možné očekávat citelné dopady na případnou monetizaci dat získaných prostřednictvím souborů cookies.

Lucia Rončáková
ironcakova@deloittece.com

Renata Šíková
rsiklova@deloittece.com

Proč je dobré mít silný a nezávislý soutěžní úřad?

Interakce firem na trhu je silně regulovaná a soutěžní úřady mají dbát na to, aby se firmy mohly potkat v rovném boji. V konkurenčním prostředí roste tlak na efektivitu. Aby firmy obstály, musí neustále přicházet s kvalitním a inovativním zbožím za lepší ceny. Prospěch z toho nemají pouze spotřebitelé. Vyšší koupěschopnost spotřebitelů a růst produkce firem v konečném důsledku přispívají k růstu celé ekonomiky. Pokud se bude hrát podle stanovených pravidel, firmy budou i nadále nuceny nabízet široký výběr kvalitních a inovativních výrobků za nízké ceny.

Dodržování soutěžní regulace při podnikání hlídají soutěžní úřady v jednotlivých státech a Evropská komise. Dosah regulace je velice široký a zasahuje například i do oblasti ochrany osobních údajů, digitalizace průmyslových odvětví a ochrany investic. Aplikací soutěžních norem lze postihnout celou řadu obchodních strategií a jednání firem. Účelem je, aby ten, kdo podvádí, nemohl profitovat ze svého jednání.

Nová směrnice ECN+ posílí soutěžní úřady

Soutěžní úřady v členských státech EU spolupracují při prosazování práva hospodářské soutěže v rámci Evropské soutěžní sítě (ECN). V prosinci 2018 byla schválena evropská směrnice ECN+ o posílení postavení soutěžních úřadů tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla hospodářské soutěže. Díky harmonizovaným předpisům napříč EU může být v dohledné době postih za protisoutěžní jednání citelnější.

Směrnice ECN+ stanoví minimální soubor nástrojů, které zajistí, že při prosazování antimonopolních pravidel budou národní úřady akceschopnější. Soutěžní regulátor by měl být silný ochránce principů soutěžní regulace a svým rozhodováním přispívat k tomu, aby v konkurenčním boji obstáli ti nejlepší. K tomu by měl mít k dispozici potřebné finanční a lidské zdroje a pravomoci nezbytné k získání veškerých příslušných důkazů. Zároveň by měly existovat koordinované programy shovívavosti, které povzbudí společnosti, aby předkládaly důkazy o protiprávních kartelových dohodách a pomáhaly čistit trh od nekalých praktik. V rámci jednotného trhu by uplatňování soutěžně-právních předpisů nemělo vést k rozdílnému výsledku v různých státech EU.

V ČR se vede veřejná diskuse o transpozici

V současnosti probíhá veřejná diskuse nad tím, jak by měla být tato směrnice promítnuta do národních právních předpisů. V rámci ČR se všechny zainteresované strany mohou do 1. dubna 2019 vyjádřit k transpozici směrnice ECN+. Je to skvělá příležitost pro firmy zamyslet se nad tím, jak se do iniciativy zapojit a ovlivnit budoucí podobu nástrojů pro vynucování soutěžní regulace.

Diskuse se povede zejména ohledně implementace potřebných záruk nezávislosti národních soutěžních úřadů. Pravidla hospodářské soutěže stanoví objektivní kritéria, která dopadají spravedlivě na všechny hráče na trhu. Úřady by proto měly jednat nezávisle a zcela nestranně, aniž by přijímaly pokyny od veřejných či soukromých subjektů. To by se mělo promítnout do institucionální struktury soutěžních úřadů. Zcela klíčová je však oddanost principům a přesvědčení, že uplatňovaná pravidla jsou správná a objektivní. Evropská komise v tomto ohledu může sloužit jako dobrý příklad. Navzdory velkému politickému tlaku nedávno zakázala fúzi společností Siemens a Alstom. Prokázala tím odolnost vůči politickým tlakům ze strany členských států a politiků, kteří volají po tom, aby se do soutěžní analýzy promítla nová hlediska, např. aspekty průmyslové politiky.

V této souvislosti je dobré si uvědomit, jaká je role soutěžního regulátora. Úkolem není nahrazovat trh. Soutěžní úřady by měly především kultivovat podnikatelské prostředí a usměrňovat obchodní strategie firem, pokud jsou pro konkurenci poškozující. Protisoutěžní jednání ve svém důsledku poškozují nás všechny. Větší akceschopnost úřadů, jejich důsledná nezávislost a silnější pravomoci za účelem naplnění cílů soutěžní regulace je nutno podpořit.

Kateřina Mandulová
kmandulova@deloittece.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill, Italská 2581/67,
120 00 Praha 2 – Vinohrady,
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100

www.deloittelegal.cz

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.